

КОСІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОГО ТА
ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА
ЛЬВІВСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МИСТЕЦТВ

СИЛАБУС
ОБ'ЄМНЕ ФОРМОТВОРЕННЯ ЗІ ШКІРИ

Кафедра	Декоративне мистецтво	Рівень вищої освіти	Перший Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Рік навчання	3-й
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Вид дисципліни	вибіркова

Викладач:

Щербина Наталія Миколаївна

+38097125730, [natkakisckuk@gmail.com](mailto:natkakischuk@gmail.com)

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Заняття: згідно розкладу.

Формат викладання дисципліни «Об'ємне формотворення зі шкіри» включає наше з вами живе спілкування, практичну роботу в аудиторії та творчих майстернях, а також самостійну роботу. Лекційні заняття розкриватимуть певну тему згідно плану курсу. На практичних заняттях ви матимете змогу виконувати заплановані завдання в майстернях та консультиватись з викладачами курсу і майстрами виробничого навчання. Самостійна робота націлена на засвоєння теоретичного матеріалу на практиці та вдосконаленні практичних вмінь і навиків.

Консультації. Заняття відбуватимуться відповідно до розкладу, де проходитимуть усі консультації, пов'язані з виконанням завдань. Якщо вам потрібні додаткові індивідуальні консультації, які стосуються змісту курсу, ваших робіт, чи інших питань, пов'язаних з освітнім процесом, ми можемо зустрітись за попередньою домовленістю. Ви можете також використовувати для комунікації e-mail, виключно в робочі дні, намагатимемось оперативно відповідати на ваші запитання.

Умови листування: В темі листа необхідно вказати назву дисципліни та прізвище автора (наприклад, Проектування Кіщук або скорочено Проект. Кіщук), анонімні листи не розглядаються. Назва файлу має містити прізвище і завдання. Формати: тексти — pdf, doc, docx, ілюстрації – jpeg.

Дистанційне навчання: Навчання проводиться дистанційно у зв'язку із відповідними розпорядженнями щодо впровадження заборон відвідувати КІПДМ ЛНАМ. В цьому випадку консультації будуть проводитись в онлайн-режимі, а лекційні заняття на платформі Zoom, основним джерелом контакту буде електронна пошта. Якщо вам необхідна додаткова інформація чи обговорення питань, що стосуються об'ємного формотворення зі шкіри, можете використовувати інші засоби зв'язку, зокрема: Viber, Messenger, Telegram.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

(Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни):

Вивчення дисципліни базується на знаннях, які одержали студенти після вивчення технології та матеріалознавства, композиції, проектування, художньої майстерності, рисунку, моделювання і дозволяє формувати авторські методи моделювання та оздоблення шкіряних виробів під час опанування дисциплін: «Синтез технологій у виробках зі шкіри», «Проектування», «Дипломне проектування».

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ та МАТЕРІАЛИ:

Обладнання: Швейна, брусочна, двоїльна машини, прес позолотний, прес для кріплення фурнітури.

Інструменти: Ніж шерфувальний, шило, молоток, стамески, пробійники різної конфігурації, брусок, циркуль, кутники, лінійки (дерев'яна, металева), лекала.

Матеріали: Шкіра, спилок, нитки Tutan, Poliart (№20, №40), клеї (Момент, 88, Bonikol MG, Bonikol Ter).

Фурнітура: замки-блискавки, цупферний замок, хольнітени, кнопки (каппа, alfa), півкільця, пряжки, карабіни.

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість кредитів	13 (390 год)
Вид занять	Кількість годин
Лекції	4
Практичні	214
Самостійна робота	172

Семестр 5 – 6 год/тиж.

Семестр 6 – 8 год/тиж.

Анотація: «Об'ємне формотворення зі шкіри» – практична дисципліна, яка прививає та розвиває художньо-ремісничі навички виготовлення художніх виробів зі шкіри ручними інструментами та за допомогою механічних засобів. Виконавська майстерність формується поетапно з освоєнням прийомів художньої обробки шкіри, з поступовим ускладненням конструктивних і технічних умов. Курс націлений на формування практичних навичок пошуку образно-пластичної мови в об'ємних формах зі шкіри.

Мета: Сформувані у студентів знань, умінь і навичок об'ємного формотворення зі шкіри із розумінням специфіки матеріалу, конструктивно-технологічних особливостей та способів оздоблення шкіряних виробів.

Завдання:

В процесі навчання на III курсі студенти оптимізують набуті художньо-технологічні навички для проведення експериментальних технологій виготовлення та декорування шкіргалантерейних виробів. Під час навчання студенти опановують процеси виворотнього і невиворотнього методу виготовлення сумок та інших видів аксесуарів, виявляють відмінності та подібності жіночої і чоловічої шкіргалантереї, аналізують способи декорування традиційних виробів зі шкіри з метою їх збереження та проводять експерименти синтезу технологій для досягнення художнього образу. Окрім технічного оздоблення виробляють навички втілення в матеріалі виробів зі шкіри, які можуть бути впроваджені у серійне виробництво.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- фахову термінологію;
- властивості матеріалів, способи їх використання;
- естетичні та функціональні можливості шкіри та допоміжних матеріалів;
- умови технологічного процесу шкіргалантерейного виробництва та ручного виготовлення ексклюзивних речей;
- правила техніки безпеки при використанні спеціального інструменту та обладнання.

вміти:

- вправно користуватися традиційними і новітніми матеріалами, інструментами та обладнанням;
- поетапно виконувати виготовлення та декорування виробів зі шкіри;
- вміло використовувати технологічні та естетичні властивості шкіри;
- раціонально використовувати матеріали, враховуючи форму, конструкцію та функцію виробу;
- якомога точно відтворювати в матеріалі проект та художній задум;
- створювати унікальні авторські зразки виробів зі шкіри.

Під час курсу формуються та розвиваються наступні компетентності, закладені в освітній програмі «Декоративне мистецтво» (ІК – інтегральна компетентність, ЗК – загальні компетентності, СК – спеціальні компетентності):

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов.

ЗК2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК 3. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.

СК 4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.

СК 5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

СК 6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

СК 7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

ПРН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПРН 18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тиждень	№ теми	Методи викладу	Зміст	Години			
				Усього	лекції	практичні	СРС
V семестр							
МОДУЛЬ 1. Виворотній і невиворотній методи формотворення шкіргалантерейних виробів зі шкіри							
Змістовий модуль 1. Аксесуари зі шкіри для жінки.							
1	1	Лекція, Ілюстрація, Демонстрація Практична робота, репродуктивний	Асортимент виробів зі шкіри для жінок. Методи виготовлення - основний чинник формування конструкції виробів зі шкіри. Тенденції моди. ПР: Аналіз конструктивних ознак шкіргалантерейних виробів. Замальовки форм аксесуарів. СР: Варіативне ескізування форм обраного виду виробу.	12	1	5	6
2 3	2	Практична робота, Демонстрація, проблемно-пошукові	Формотворення власного варіанту шкіргалантерейного виробу. Макетування. Виготовлення лекал. Підбір матеріалів. Розмітка і розкрій шкіри. ПР: Трансформація ескізу в макет. Підбір тонально-колірного вирішення. Розкрій шкіри. СР: Виготовлення лекал з урахуванням припусків відповідно до методу виготовлення. Розкладка та розмітка деталей на шкірі.	19		12	7
4 5	3	Практична робота, проблемно-пошукові	Плетення – спосіб оздоблення виробів зі шкіри. Площинні плетення по перфорації. Способи з'єднання деталей. Способи обробки країв. Апробації. Монтування виробу. Кріплення фурнітури. ПР: виконання плетень, формування корпусу виробу, кріплення фурнітури СР: Апробації техніки оздоблення, обробка країв виробу.	19		12	7
Практичне завдання: Жіночий аксесуар зі шкіри оздоблений плетенням (гаманець, футляр).							
Змістовий модуль 2. Об'ємні вироби зі шкіри за авторським проектом. Жіноча сумка.							

6	4	Лекція, Ілюстрація, Демонстрація Практична робота, репродуктивн ий	Традиційні способи оздоблення виробів зі шкіри в Україні. Конструктивні ознаки жіночих сумок. Аналіз сучасних форм. Сучасні тенденції. ПР:Замальовки основних конструктивних вузлів сумок різної конструкції. СР:Замальовки сучасних тенденцій формотворення сумок. Власний ескіз	10	1	5	4
7 8	5	Практична робота, проблемно- пошукові	Концептуальний ескіз. Метод виготовлення. Спосіб закривання. Макетний зразок. Шаблони і лекала. Підбір основних і допоміжних матеріалів, фурнітури. Розкрій шкіри. ПР:Трансформація ескізу в макет. Підбір тонально-колірного вирішення . Розкрій шкіри. СР: Виготовлення лекал з урахуванням припусків відповідно до методу виготовлення. Розкладка та розмітка деталей на шкірі.	20		12	8
9 10	6	Практична робота, Демонстрація, творчі, проблемно- пошукові	Форма і декор. Синтез технік оздоблення (аплікація, плетення, гаптування, оздоблення металом). Виготовлення елементів декору згідно власного проекту. ПР: Виконання елементів декору. СР: Зразки технік декорування. Апробації синтезу технік оздоблення.	20		12	8
11 12 13	7	Практична робота, проблемно- пошукові	Формотворення корпусу сумки. Виготовлення внутрішніх і зовнішніх деталей. Метод з'єднання деталей. Кишені. Ручки. Кріплення фурнітури. ПР: Виготовлення деталей сумки СР: Виконання підготовчих операцій	30		18	12
14 15	8	Практична робота, проблемно- пошукові	Монтування виробу. Обробка країв. Нанесення апретури. ПР: З'єднання деталей виробу, нанесення апретури СР: Обробка країв.	20		12	8
Практичне завдання: Виконати авторський варіант жіночої сумки на основі вивчення традицій декорування виробів зі шкіри в Україні.							
VI семестр							
<u>МОДУЛЬ 2.</u> Модульний метод утворення форми зі шкіри. Уніфікація.							
Змістовий модуль 3. Аксесуари зі шкіри для чоловіка.							
1 2	8	Лекція, Ілюстрація, Демонстра ція Практична робота, репродукти вний	Особливості конструкції виробів зі шкіри для чоловіків. Уніфікація деталей. Варіанти розміщення уніфікованих деталей (кишень, клапана). Зони декорування. Аналіз зразків. Сучасні тенденції моди. ПР: Аналіз конструктивних ознак чоловічих виробів зі шкіри. Власний варіант чоловічого аксесуару для шкіри. СР: Варіативне ескізування форм обраного виду виробу.	30	1	15	14

3 4	10	Практична робота, проблемно- пошукові	Відтворення форми засобами макетування. Розміри і форми. Виготовлення лекал. Підбір матеріалів. Розмітка і розкрій шкіри. ПР: Виготовлення макету. Підбір кольорової гами основних і допоміжних матеріалів. Розкрій шкіри. Виконання шерфування, загинів та швів. СР: Виготовлення лекал. Розкладка та розмітка деталей на шкірі.	30		16	14
5 6	11	Практична робота, проблемно- пошукові	Оздоблення виробів зі шкіри тисненням. Види тиснення. Монтування деталей. Кріплення фурнітури, обробка країв. ПР: З'єднання деталей виробу, кріплення фурнітури СР: Обробка країв виробів.	30		16	14
Практичне завдання: Виготовити аксесуар зі шкіри для чоловіка, оздоблений тисненням (гаманець, портмоне).							
Змістовий модуль 4 . Виконання твору за авторським проектом. Чоловіча сумка.							
7	12	Лекція, Ілюстрація, Демонстрація Практична робота, репродуктивн ий	Класифікація та призначення чоловічих сумок, несесорів і портфелів. Уніфіковані деталі. Тенденції формотворення сумок для чоловіків. Стил і призначення. Ескізи-пошуки форми. ПР: Замальовки форм чоловічих сумок. СР: Авторські варіанти формотворення. Концептуальний ескіз.	20	1	7	12
8 9	13	Практична робота, Демонстрація, Творчі	Трансформація двовимірного зображення в об'єм. Макетний зразок. Шаблони і лекала. Підбір основних і допоміжних матеріалів, фурнітури. Розкрій шкіри. ПР: Виготовлення макету. Підбір основних і допоміжних матеріалів. Розкрій шкіри. СР: Виготовлення лекал. Розкладка та розмітка деталей на шкірі.	30		16	14
10 11	14	Практична робота, Демонстрація, Творчі, проблемно- пошукові	Форма і декор. Синтез технік оздоблення (рельєфне тиснення, плетення, оздоблення металом). Виготовлення елементів декору згідно власного ескізу. ПР: Виконання елементів декору. СР: Зразки технік декорування. Апробації синтезу технік оздоблення.	30		16	14
12 13 14	15	Практична робота, демонстрація проблемно- пошукові	Формотворення корпусу чоловічої сумки. Виготовлення внутрішніх, проміжних і зовнішніх деталей. Метод з'єднання деталей. Кишені. Ручки. Фурнітура. ПР: Виготовлення деталей сумки СР: Виконання підготовчих операцій.	40		24	16
15 16	16	Практична робота, демонстрація проблемно- пошукові	Монтування сумки. Обробка країв. Нанесення апретури. ПР: З'єднання деталей виробу, нанесення апретури СР: Обробка країв виробу.	30		16	14
Практична робота: Виготовити чоловічу сумку із застосуванням уніфікованої деталі.							

ЛІТЕРАТУРА

1. Бегняк В. І. Основи конструювання та проектування виробів зі шкіри. Навчальний посібник. - Хмельницький: ТУП, 2002. - 259 с.
2. Горинь Г. Й. Художня обробка шкіри. Поділля: Історико-етнографічне дослідження. К. : Доля, 1994. С. 430–434
3. Горинь Г. Й. Шкіряні промисли західних областей України (друга пол. XIX- поч. XX ст.). К. : Наук. думка, 1986. 93 с.
4. Горинь Г. Й. Народні шкіряні вироби українців. Витоки, становлення і розвиток традицій. К.: Майстер книг, 2016. 255 с.
5. Карпинець І. Кептарі Українських Карпат. Львів :Панорама, 2003. 56 с.
6. Кіщук Н. Технологічні особливості декорування художніх виробів зі шкіри на Покутті. *Вісник Львівської національної академії мистецтв*.20011. Спецвипуск VIII. С. 122–128.
7. Кіщук Н. Кушнірські вироби на Покутті і Західному Поділлі: конструктивно-технологічний аспект. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв*. 2012. №1. С. 32–35.
8. 65. Кіщук Н. М. Історичні аспекти становлення шкіряних промислів на Покутті. *Вісник Львівської національної академії мистецтв*. 2017. Випуск 33. С. 53—65.
9. Кіщук Н. Кушнірство на Покутті: історичні аспекти становлення та шляхи відродження промислу. *Вісник Львівської національної академії мистецтв*. 2018. Випуск 36. С. 113—128.
10. Книш Б. В. Художні вироби зі шкіри на Гуцульщині XIX-XX ст. (витоки, типологія, художні особливості, збереження традиції) : дис. ... канд. мист. : 17.00.06. Львів, 2006.182 с.
11. Косміна О. Традиційне вбрання українців. К. : Балт-Друк, 2010. Т. 2 .160 с.
12. Матейко К. Український народний одяг. К. : Наукова думка, 1977. 224 с.
13. Пилип Р. І. Художня вишивка українців Закарпаття XIX — першої половини XX ст. (типологія за призначенням, художніми та локальними особливостями). Ужгород, 2012. 468 с.
14. Сапеляк О. Обробка шкіри та вироби з неї на Покутті. Народознавчі зошити. 2017. № 2 (134). С. 327–340.
15. Українське народне вишивання: навч. посібник. Київ: Науковий світ, 2006. 284 с.
16. <https://burdastyle.ua>
17. Dennis Braatz and Gulia Werner For the Love of Bags. Teneues, 2017. 220 p. ISBN: 978-3-8327-3273-8
18. HandSewingleather by Al Stohlman . Texas: Tandy Leather Co., 1977.
19. The Art of Making Leather Cases by Al Stohlman. Texas: Tandy Leather Co., 1979
20. Kishchuk Natalia. The TypologicalRange of Artistic Leather Goods in Pokuttya and Western Podillya of the Late 19th and Early 20th centuries. The European Journal of Humanities and Social Sciences, Premier Publishing s.r.o. Vienna. 1. 2019. p.17-22 p.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема і зміст матеріалу розкриваються у процесі проведення лекційних та практичних занять. Практичні заняття здійснюються аудиторно на відповідному обладнанні у механічних майстернях з консультаціями майстрів виробничого навчання та викладача. Самостійна робота студентів зорієнтована на підготовку до практичних занять у вигляді макетування, апробацій способів декорування та виконання лекал виробів зі шкіри згідно власних ескізів.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Виконані завдання оцінюються за накопичувальною системою балів в результаті поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль за виконанням всіх етапів виготовлення шкіряних виробів згідно з графіком виконання завдання. Поточний контроль проводиться у формі попередніх переглядів завдань в кінці кожного змістового модуля.

Підсумковий – це узагальнення отриманих результатів студентами у кінці семестру і здійснюється у формі екзамену-перегляду. Обов'язковою умовою допуску студента до екзамену є вчасне виконання всіх етапів завдання.

Критерії оцінювання навчальних елементів (тем).

Критерії оцінювання навчальних елементів	Поточні (за змістовий модуль)	Підсумкові
Концептуальний ескіз	3	
Макет, лекала	8	
Композиційно-технологічні особливості декору	12	12
Конструктивне рішення, новаторство	7	12
Формотворення в матеріалі	10	16
Сума балів	30	40
Додаткові бали		
Відвідування занять		3
Творча поза навчальна діяльність		4

Принцип отримання суми балів за семестр є результатом накопичення балів з поточного (ЗМ1 (30) +ЗМ2(30)) та підсумкового контролю (40), отже $2 \times 30 + 40 = 100$.

Семестр	Поточне тестування та самостійна робота		Підсумковий екзамен-перегляд	Кількість балів
5	Модуль 1			
	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2		
	30	30	40	100
6	Модуль 2			
	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4		
	30	30	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю	не зараховано з можливістю

		повторного складання	повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА. Дисципліна «Об'ємне формотворення зі шкіри» відбувається у формі живого спілкування між викладачами і студентами, практичних вправ в майстернях та самосійної роботи. Студенти зобов'язані дотримуватись правил техніки безпеки, вимкнути звук мобільних телефонів та будь-яких інших пристроїв, що перешкоджають навчальному процесу. В аудиторії не допускається вживання їжі та розпивання напоїв. Позитивно впливає на оцінювання активна поза навчальна творча діяльність студента.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАННЯ. Не допустимим є спізнення та пропуски занять студентами без поважних причин. Всі пропущені теми студент повинен опрацювати і виконати вправи самостійно. Оцінювання відбувається за накопичувальною системою - поступово, якщо кількість пропущених занять без поважних причин становить 50%, то навіть за наявності всіх складових проекту студент не може отримати більше 60 балів, оскільки не зміг засвоїти матеріал на належному рівні.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Всі учасники навчального процесу в КПДМ ЛНАМ сповідують принципи академічної доброчесності і несуть персональну відповідальність за їх дотримання. У разі виявлення плагіату чи підміни робіт під час виконання практичних, самостійних, індивідуальних завдань, студент отримує незадовільну оцінку. Детальніше в «Положенні про академічну доброчесність».

http://kipdm.lnam.edu.ua/images/PDF/PUBLIC_INFORMATION/POLOZHENNIA/Polozhenija_Pro_Akademichnu_Dobrochesnist.pdf

ВИКЛАДАЧ

Щербина Наталія Миколаївна, доцент кафедри декоративного мистецтва КПДМ ЛНАМ, кандидат мистецтвознавства.

Учасниця конференцій, авторка наукових публікацій. Навчалася на відділах художньої обробки шкіри в Косівському коледжі прикладного та декоративного мистецтва ім. В.Касіяна, згодом в Косівському державному інституті прикладного та декоративного мистецтва та на кафедрі дизайну Львівської національної академії мистецтв. Працює в галузі художньої обробки шкіри.